

Warszawa, 21 lutego 2022 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-IV.431.1.32.2021

Pan
Bartosz Podolak
Wójt Gminy Rzekuń

Urząd Gminy w Rzekuniu
ul. Tadeusza Kościuszki 33
07-411 Rzekuń

WYSTAPIENIE POKONTRONE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² Małgorzata Krawczyk – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie³ (dalej MUW), przeprowadziła w dniach od 22 listopada do 10 grudnia 2021 r. kontrolę problemową w Gminie Rzekuń (dalej Gmina Rzekuń) z siedzibą urzędu w Rzekuniu przy ul. Tadeusza Kościuszki 33, 07-411 Rzekuń.

Przedmiot kontroli obejmował realizację dochodów budżetowych w rozdziale 85502 *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* (dalej rozdział 85502 klasyfikacji budżetowej).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 10 lutego 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305) - dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) - dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

³ Od 1 lutego 2022 r. zmiana stanowiska na główny specjalista w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

Na podstawie sprawdzonych w trakcie kontroli dokumentów dotyczących realizacji dochodów budżetowych w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej w zakresie poniesionych wydatków na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴ oraz rozliczenia z tytułu zaliczki alimentacyjnej, dokonywane po dniu 30 września 2008 r. stwierdzono, że:

1. Gmina Rzekuń realizowała dochody budżetowe w 2020 r. w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzekuniu (dalej OPS w Rzekuniu, OPS) będącego jednostką organizacyjną Gminy Rzekuń, z siedzibą w Rzekuniu przy ul. Kolonia 1B, 07-411 Rzekuń.⁵
2. W 2020 r. OPS w Rzekuniu wykonał dochody budżetowe w wysokości 109 053,39 zł, które przekazał w wymagalnych terminach na rachunek bankowy Gminy. Z wykonanych dochodów Gmina prawidłową kwotę w wysokości 86 653,51 zł, przekazała na rachunek bankowy MUW. Na dzień 31 grudnia 2020 r. do wyegzekwowania pozostała kwota 2 564 561,64 zł, nadpłaty nie wystąpiły.

Powyższe dane, zgodne z zapisami w urządzeniach księgowych, ujęto w sprawozdaniu rocznym Gminy Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2020 r. (dalej sprawozdanie Rb-27ZZ).

3. OPS w Rzekuniu dokonał w 2020 r. przypisów należności w prawidłowej wysokości, jn.:
 - 119 075,73 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, należnych budżetowi państwa,
 - 79 383,82 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, należnych budżetowi gminy,
 - 53 072,04 zł jako odsetki od niewpłaconych w terminie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁶,

⁴ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 877).

⁵ Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzekuniu, działa na podstawie Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem Nr 3/2017 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzekuniu z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzekuniu. Potwierdzenie przyjęcia regulaminu przez pracowników Ośrodka do wiadomości i stosowania znajdują się w akt osobowych pracowników.

⁶ OPS w Rzekuniu odsetki od nieterminowo wnoszonych należności naliczał i ewidencjonował zgodnie z zapisami § 11 rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych

- dokonano jednego umorzenia należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie 20 598,10 zł oraz z tytułu zaliczki alimentacyjnej w kwocie 9 880,50 zł, razem 30 478,60 zł,
 - kwotę należności skorygowano z tytułu odpisu aktualizującego wartość należności zmniejszenie odpisu aktualizującego należności z tytułu egzekucji odsetek od niewpłaconych w terminie należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 73,56 zł,
 - odpis aktualizujący należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych
 - dokonano całkowitego rozwiązania należności wygaszenia należności od dłużnika z powodu śmierci dłużnika. Kwota wynikająca z postanowienia o wygaszeniu należności wyniosła łącznie 9 880,50 zł.
7. OPS w Rzekuniu przypisane należności ujmował w ewidencji księgowej na koncie 221 – „*Należności z tytułu dochodów budżetowych*”, do którego ewidencja szczegółowa prowadzona była według dłużników, których należności dotyczą z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej, z dodaną cyfrą dla rodzaju należności w korespondencji z kontem 720 – „*Przychody z tytułu dochodów budżetowych*”, a w przypadku odsetek z kontem 750 – „*Przychody finansowe*”, stosując właściwe paragrafy klasyfikacji budżetowej⁷, co jest zgodne z zakładowym planem kont i przyjętymi w jednostce zasadami rachunkowości.
8. Wykonane i przekazane przez Gminę Rzekuń w 2020 r. dochody należne budżetowi państwa zrealizowano w pełnej wysokości, ujmując w ewidencji księgowej oraz kwalifikując należności z tytułu odsetek i funduszu alimentacyjnego do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej.
9. Dowody źródłowe będące podstawą dokonania przypisów należności, jak też wykonanych dochodów budżetowych, zawierały informacje określone w treści art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości⁸.

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, który określa, że odsetki od należności ujmują się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.) - dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

⁸ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217) – dalej ustawa o rachunkowości.

10. Zapisy księgowe w ewidencji księgowej dochodów w Gminie Rzekuń oraz OPS w Rzekuniu spełniały wymogi określone w art. 20 ustawy o rachunkowości.
11. Polityka rachunkowości obowiązująca w Gminie Rzekuń⁹ oraz OPS¹⁰ zawierała obligatoryjne elementy wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
12. Gmina Rzekuń odprowadziła dochody należne budżetowi państwa w terminach wynikających z art. 255 ustawy o finansach publicznych¹¹.
13. OPS w Rzekuniu przeprowadził Inwentaryzację Należności z tytułu dochodów budżetowych poprzez porównanie danych księgowych z dokumentami i weryfikację salda konta 221 „*Należności z tytułu dochodów budżetowych*” wg stanu na 31 grudnia 2020 r., wykazując saldo Wn konta w kwocie 2 564 561,64 zł dotyczące należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.
14. OPS w Rzekuniu *sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za IV kwartał 2020 r.*, przekazał z zachowaniem terminu określonego w § 2 pkt. 1 Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 września 2017 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo – finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹².
15. OPS w Rzekuniu podejmował działania windykacyjne wobec dłużników alimentacyjnych Informację o podejmowanych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych w 2020 r. złożyła w czasie kontroli Kierownik OPS w Rzekuniu.

⁹ Polityka rachunkowości wprowadzona Zarządzeniem Nr 20/2018 Wójta Gminy Rzekuń z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Gminy w Rzekuniu zmienione Zarządzeniem Nr 155/2019 Wójta Gminy Rzekuń z dnia 31 grudnia 2019 r.

¹⁰ Polityka rachunkowości wprowadzona Zarządzeniem Nr 1/2010 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzekuniu z dnia 4 stycznia 2010 r., w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości zmienione Zarządzeniem Nr 11/2010 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzekuniu z dnia 20 lipca 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, które zmieniono Zarządzeniem Nr 15/2012 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzekuniu z dnia 5 czerwca 2012 r.

¹¹ Przekazane dochody należne budżetowi państwa wyniosły 85 982,03 zł, kwota 671,48 zł przekazana została w dniu 15 stycznia 2021 r.

¹² Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 września 2017 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 1812).

W wyniku kontroli stwierdzono następującą nieprawidłowość i uchybienie:

1. Gmina nie wprowadziła do budżetu Gminy na 2020 rok wynikającej z Decyzji Wojewody Mazowieckiego nr 1/20202UB z dnia 7 kwietnia 2020 r. planowanej kwoty dochodów budżetowych w wysokości 56 000 zł, czym naruszono regulację zawartą w art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
2. Wykazanie przez Gminę w sprawozdaniu Rb-27S¹³ kwoty 22 405,40 zł niezgodnej z ewidencją księgową prowadzoną w Ośrodku (analityka konta 139) - część należna Gminie wyniosła 22 399,88 zł. Opisana niezgodność stanowi naruszenie zasad wynikających § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁴.
W związku z rozbieżnością kwot wyjaśnienie¹⁵ złożyły Główna Księgowa OPS i Skarbnik Gminy, zgodnie z którym (...) *Powyższy błąd jest błędem nieumyślnym, dotyczącym tylko sprawozdania Rb-27S wynikającym z niedopatrzenia.* Główna Księgowa OPS i Skarbnik Gminy zobowiązały się do *dołożenia wszelkich starań by pomyłka już się nie powtórzyła.*

Ponadto zwrócono uwagę, iż od początku roku budżetowego do dnia opracowania planu finansowego na podstawie informacji o kwotach dochodów i wydatków wynikających z ustawy budżetowej projekt planu finansowego stanowi podstawę gospodarki samorządowych jednostek budżetowych. Natomiast projekty planów finansowych, w zakresie planu dochodów sporządzać należy w szczególności: dział, rozdział, paragraf co wynika m.in. z wzorów sprawozdań

¹³ z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. w Dziale 852 rozdział 85202 § 2360 *Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami* w kolumnie nr 7 „Dochody wykonane” oraz w kolumnie Nr 8 „Dochody otrzymane”.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2022 poz. 144).

¹⁵ Zgodnie z wyjaśnieniem z 9 grudnia 2021 r.: „(...) w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 kwota 5,52 zł, która jest wpływem z opłat za wydanie dodatkowych form karty dużej rodziny - błędnie została wykazana w Dziale 855 – Rodzina Rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego Paragrafie 2360 – Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami zamiast w Dziale 855 – Rodzina Rozdziale 85503 – Karta Dużej Rodziny paragrafie 2360 – Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Kwota 5,52 składa się z następujących wpłat:

- 1) wpłata z dnia 16-06-2020 - 1,84
- 2) wpłata z dnia 19-06-2020 - 0,92
- 3) wpłata z dnia 06-08-2020 - 0,46
- 4) wpłata z dnia 19-10-2020 - 2,30 (...).

stanowiących załączniki do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Ponadto kwoty planowanych dochodów dla jednostki samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego, określone zostały w piśmie znak WF-I.3111.24.10.2020 z dnia 17 kwietnia 2020 r. WFIB MUW wskazującym, że na podstawie Decyzji Wojewody Mazowieckiego Nr 1/2020UB z dnia 7 kwietnia 2020 zostały zatwierdzone plany finansowe budżetu województwa mazowieckiego na rok 2020.

Zasadne wydaje się więc, uwzględnienie na etapie opracowywania projektu budżetu a następnie planu budżetu jednostki samorządu terytorialnego na dany rok budżetowy, także kwot planowanych dochodów w rozdziale 85502 z uwzględnieniem paragrafu klasyfikacji budżetowej.

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Pana Wójta, że realizację dochodów budżetowych w rozdziale 85502 klasyfikacji budżetowej oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości i uchybienia.**

W związku z powyższym zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości poprzez ujmowanie w budżecie Gminy na dany rok budżetowy kwot określonych w Decyzjach Wojewody Mazowieckiego o planowanych kwotach dochodów budżetowych, zachowując wymogi określone w art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

W części dotyczącej stwierdzonego uchybienia w zakresie wykazania przez Gminę w sprawozdaniu Rb-27S kwoty niezgodnej z ewidencją księgową prowadzoną w Ośrodku, z uwagi na zobowiązanie Głównej Księgowej OPS i Skarbnik Gminy, zawarte w wyjaśnieniu złożonym w czasie trwania kontroli, do „(...) *dołożenia wszelkich starań by pomyłka już się nie powtórzyła*” – odstąpiono od sformułowania zaleceń pokontrolnych.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność opracowywania projektów planów finansowych, w zakresie planu dochodów w szczególności: dział, rozdział, paragraf, zgodnie z wzorami sprawozdań stanowiącymi załączniki do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji, z powołaniem numeru pisma WK-IV.431.32.2021 o sposobie wykonania zalecenia pokontrolnego.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli